

قہلی زیرہک

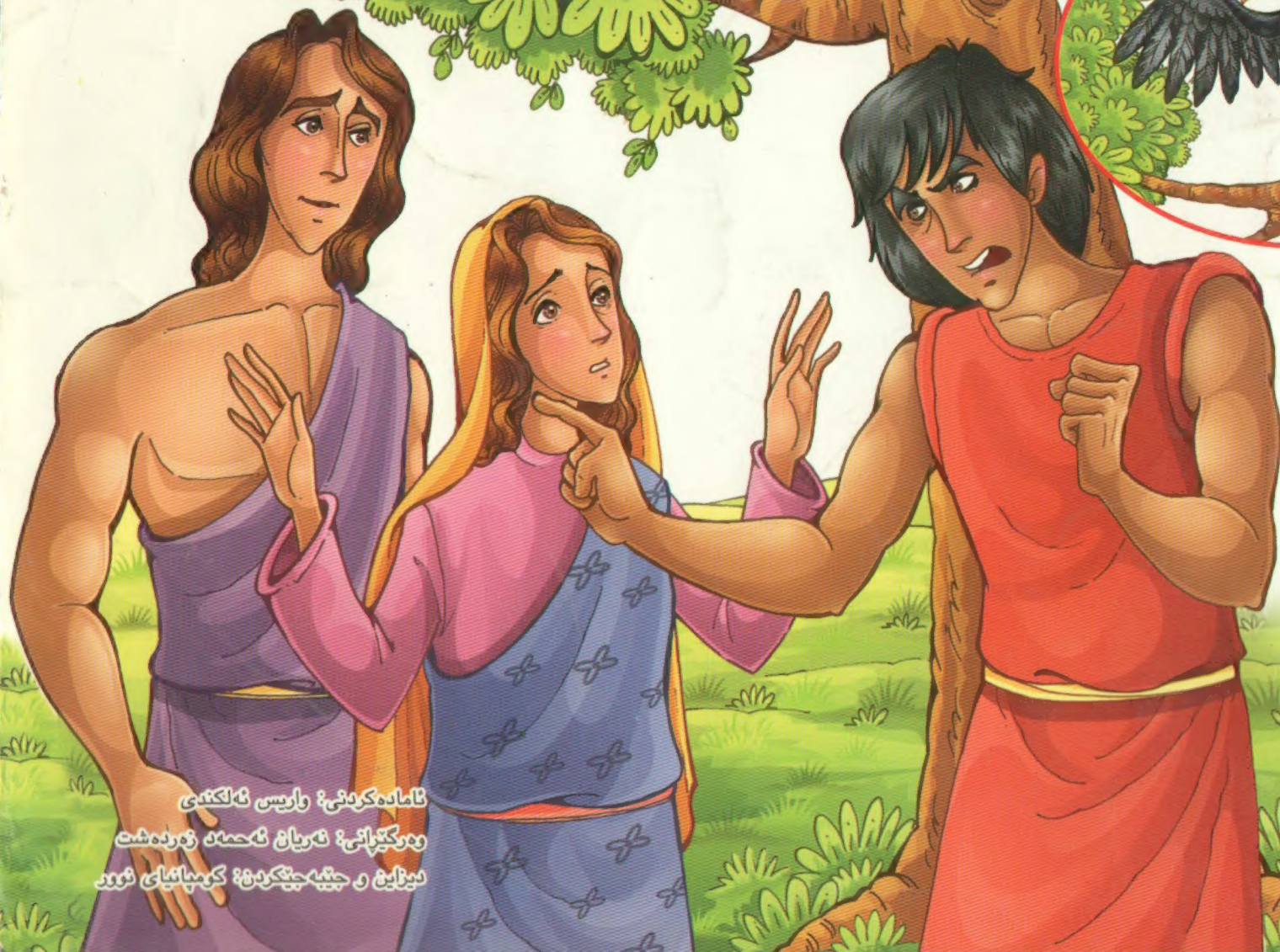
منتدی اِقرأ الثقافی

www.igra.ahlamontada.com

میرۆکی کورہکانی ئادەم قاییل و ھاییل

١٠

ئامادەکردنی: واریس ئەلکندی

وێڕێکێڕانی: ئەریان ئەحمەد زۆرەدەشت

نێزایی و چێشچێکردن: کۆمپانیای ئوور

۱۰

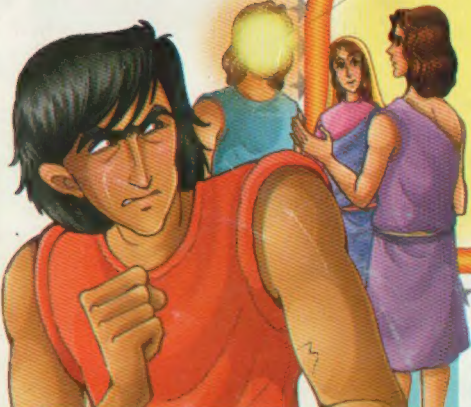
قەلى زىرەك

۹

چىرۆكى كەمەكەنى ئادەم قايىل ۋە ھايىل

ئاۋى كىتىپ: قەلى زىرەك
ئامادە كەردى: ۋارىس ئەلگەندى
ۋە رەڭبەردى: نەريان ئەھمەد زەرەدەشت
مەلە چەن: رەۋوف مەلەبى
بلاۋى كراۋى: بۇراق بۇ چاپ ۋىلاۋى كەردە ۋە
بلاۋى كراۋى ھاۋىكار: شەمىم سەنە
بىزايىن ۋە جىيە جىيە كەردى: كۆمىيەنباي ئورور
نىگاز: تەبىيە ۋە بىدوللا
رەنگى ۋە مەرى: سۇلاف ۋە عباس
سەپەرەشتى مەنەربى: مەھمەد ئەلقاسىمى
چاپى يەكەم ۲۰۱۱ تىرائ: ۵۰۰۰ دانە
ISBN: ۹۷۸-۹۶۶-۱۹۲-۳۶۱-۹

قل بالنده يه كي ژير و زيره كه، ههر له بووني بوونه وهرانه وه، يهزدان خولقاندوټي، له پاش ئه وه ي باوكه ئادهم و دايكه همومان له بههشته وه بهر وه زهوي نيردران و ژياني مروټ به سهر ئهم ئهستيره حهوانه

مانه وه دهستي پيكر، ئهلبته

يه كه م پيغه مبهري يهزدان به

سهر زهمينه وه ئادهم (س.خ)

بوو له گه ل دايكه حواماندا،

زهمينيان ئاوه دان كرده وه و

ژيانيان تهشهنه پي كرده

دهستيان كرده كي لان و چاندني

زهوي و بنياتناني خانوو مالي

كردني مهرومالات و ههلهكندندي

جو كه له پرووبار بو ئاوديري.

يهزداني گه وره، نيردراوي خوي

به سهر زهمينه وه فير كرد كه

چون زهوي بچينييت و كار و

گوزهران بكات.

دايكه همومان قايل و هاييلي

دهبي، ئادهم زور به له

دايكبووني ئه و دووانه دلشاد

دهبي له ژير چاوديري دايك و باوكدا پهروه رده و گه وره بوون. به لوي كه يارمهتي دايك و

باوكيان دهدا له كي لان و چاندن و پهروه رده كردني ئاژهل و پرستي خوري بو دايين كردني جل

و بهرگ و پراخه ر، ههر وه ها كو كرده وه ي دار بو خو گهرم كرده وه و خو راك و ئاماده كردني

پيداويستيه كاني تري ژياني ئه و سهرده مه.

هەر له منداییه وه هایل کاری زیاتر و به
دلسوزتر ده کرد و گوپرایه لی دایک و
باوکی بوو، به پیچه وانهی قایله وه که هه می شه
حه زی له بیکاری و پالدانه وه و ته مه لی ده کرد، بی

باک بوو له ئاست کاره کانیدا و زۆر جار له
فه رمانی دایک و باوکی ده رده چوو، هه ر وه ک
خاوه ن باوه ریکی ئه وتۆ نه بوو، جگه له وه ی
خۆ په رست و له خۆبایی بوو، به ده گمه ن
پیده که نی و هه می شه ده موچاوی تیک ترشا
بوو.

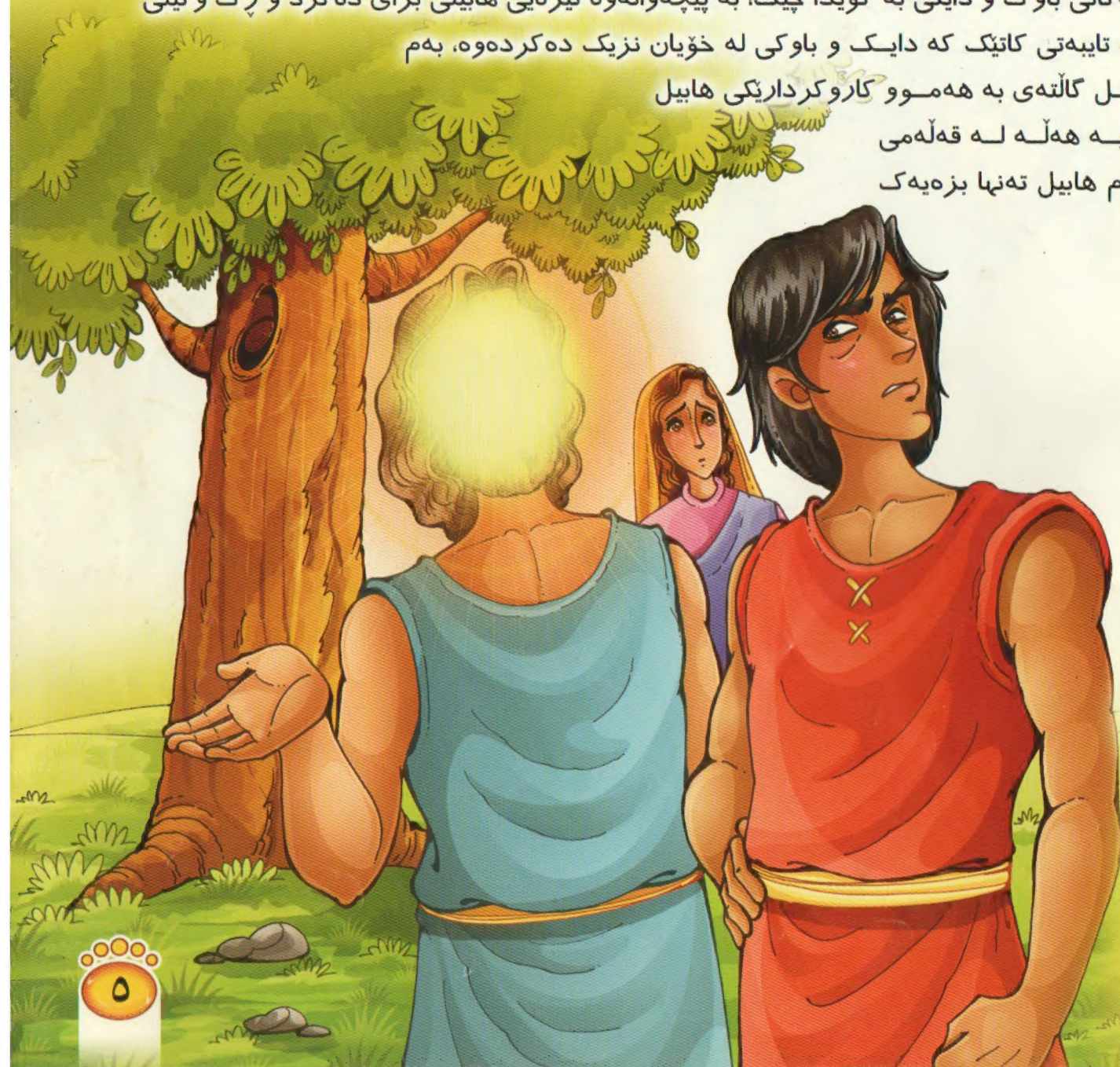
باو که ئادهم و دایکه چهوامان هه‌میشه ئامۆژ گارییان ده‌کرد و هایللیان وه‌ک نموونه بۆ باس ده‌کرد،
که چۆن گوێراپه‌له و هه‌میشه دلسۆز و به‌راستی کاری خۆی ده‌کات، له‌به‌ری ئه‌وه‌ی قاییل
ئامۆژ گارییه‌کانی باوک و دایکی به‌گوێدا چیت، به‌پێچه‌وانه‌وه ئیره‌یی هایللی برای ده‌کرد و ڕک و کینی
لی بوو، به‌تایبه‌تی کاتیک که دایک و باوکی له‌خۆیان نزیک ده‌کرده‌وه، به‌م

جۆره قاییل گالته‌ی به‌هه‌موو کارو‌کرداریکی هایل

ده‌کرد و به‌هه‌له‌له قه‌له‌می

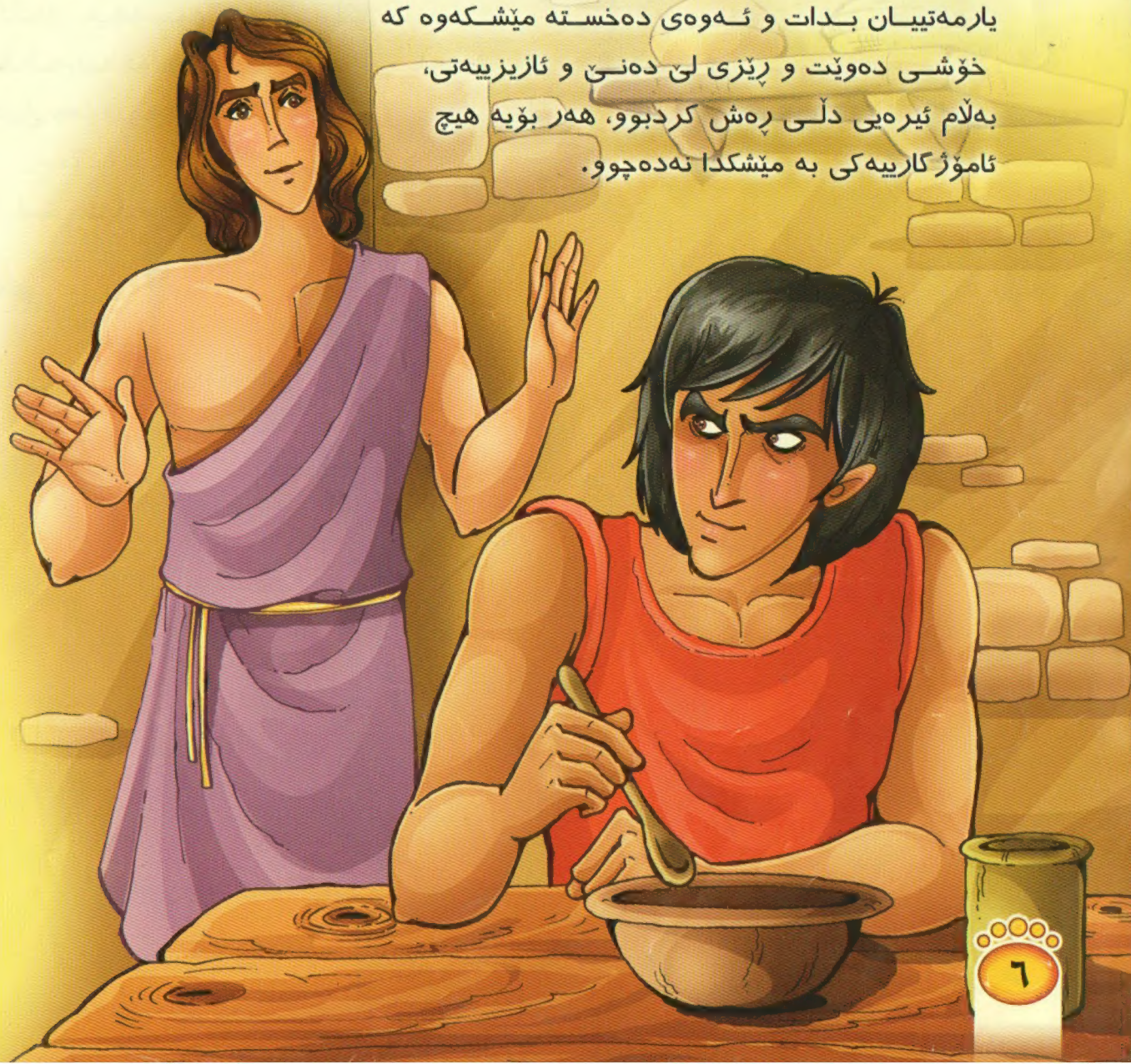
ده‌دان، به‌لام هایلل ته‌نها بزه‌یه‌ک

ده‌یگرت.

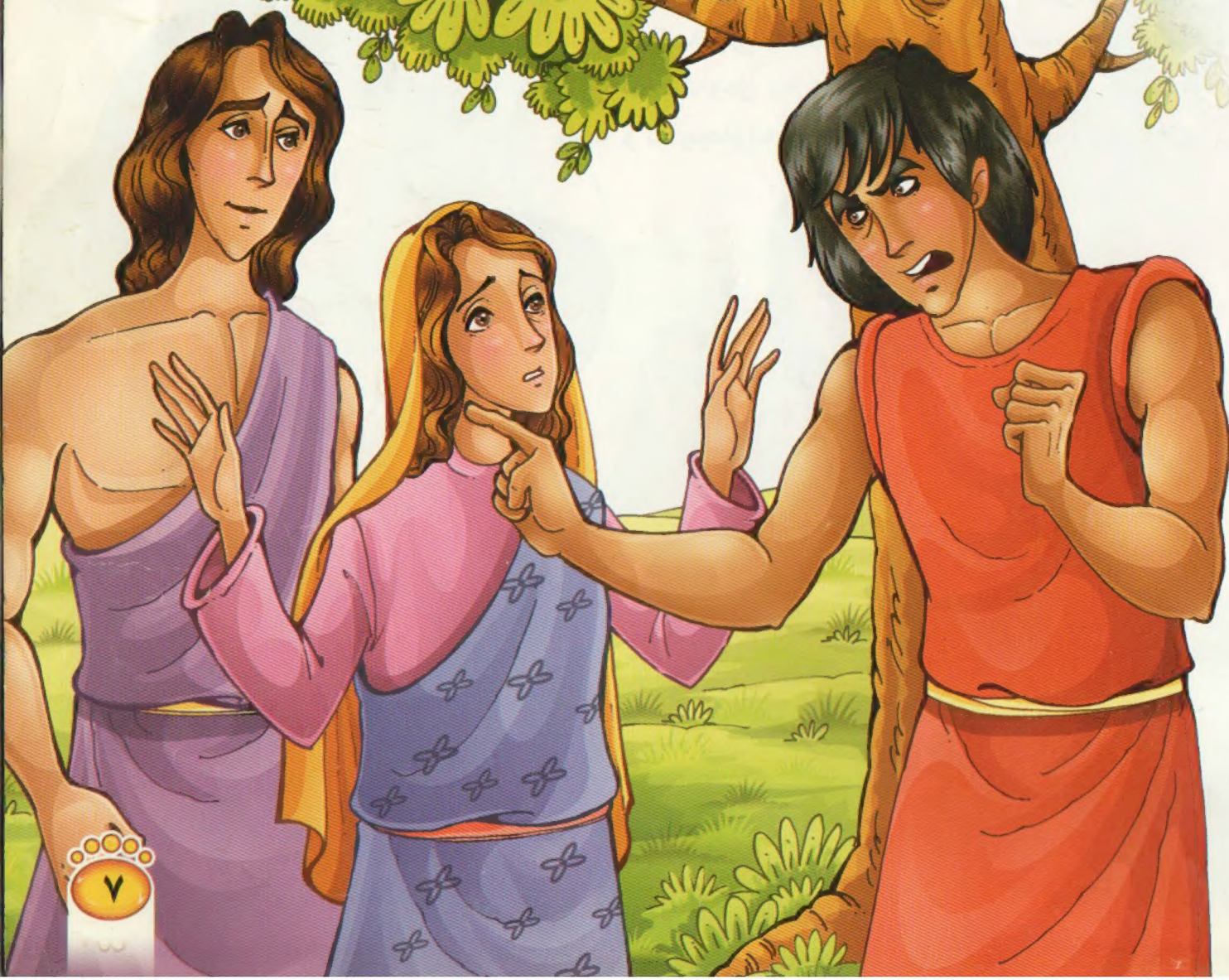

ئەلبەتە لە بەر ئەوەی ھابیل باوەری بە یەزدانی مەزن پتەو بوو، دەیزانی کە براکەى بە ھەلەدا چوو و ئیرەى پى دەبات و دەپەوى بە بى ئەوەى شتیک بکات دایک و باوکى ستایشى بکەن و لە خۆیان نزیک بکەنەو، ھابیل چەندین جار قسەى لەگەڵدا کرد و ئامۆژگارى دەکرد، کە پتەویستە ئەرکەکانى سەرشانى خۆى بەجى بێنى و تەنانت ئەرکە ئاینیەکانى و بە قسەى دایک و باوکى بکات و لە کاردا یارمەتییان بدات و ئەوەى دەخستە میشکەو کە

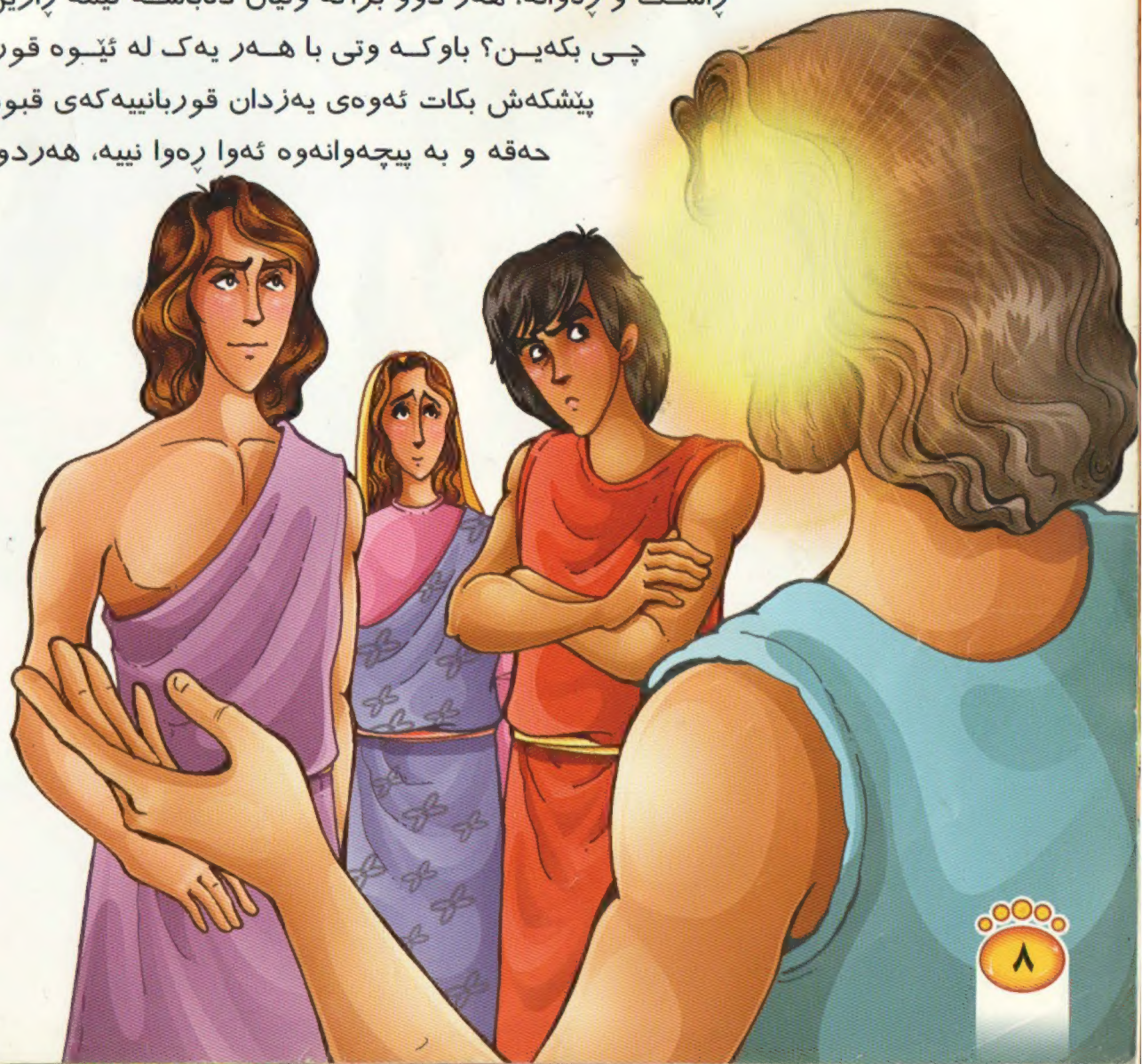
خۆشى دەوێت و ریزی لى دەنى و ئازیزیەتى، بەلام ئیرەى دلى رەش کردبوو، ھەر بۆیە ھیچ ئامۆژکاریەکی بە میشکدا نەدەچوو.

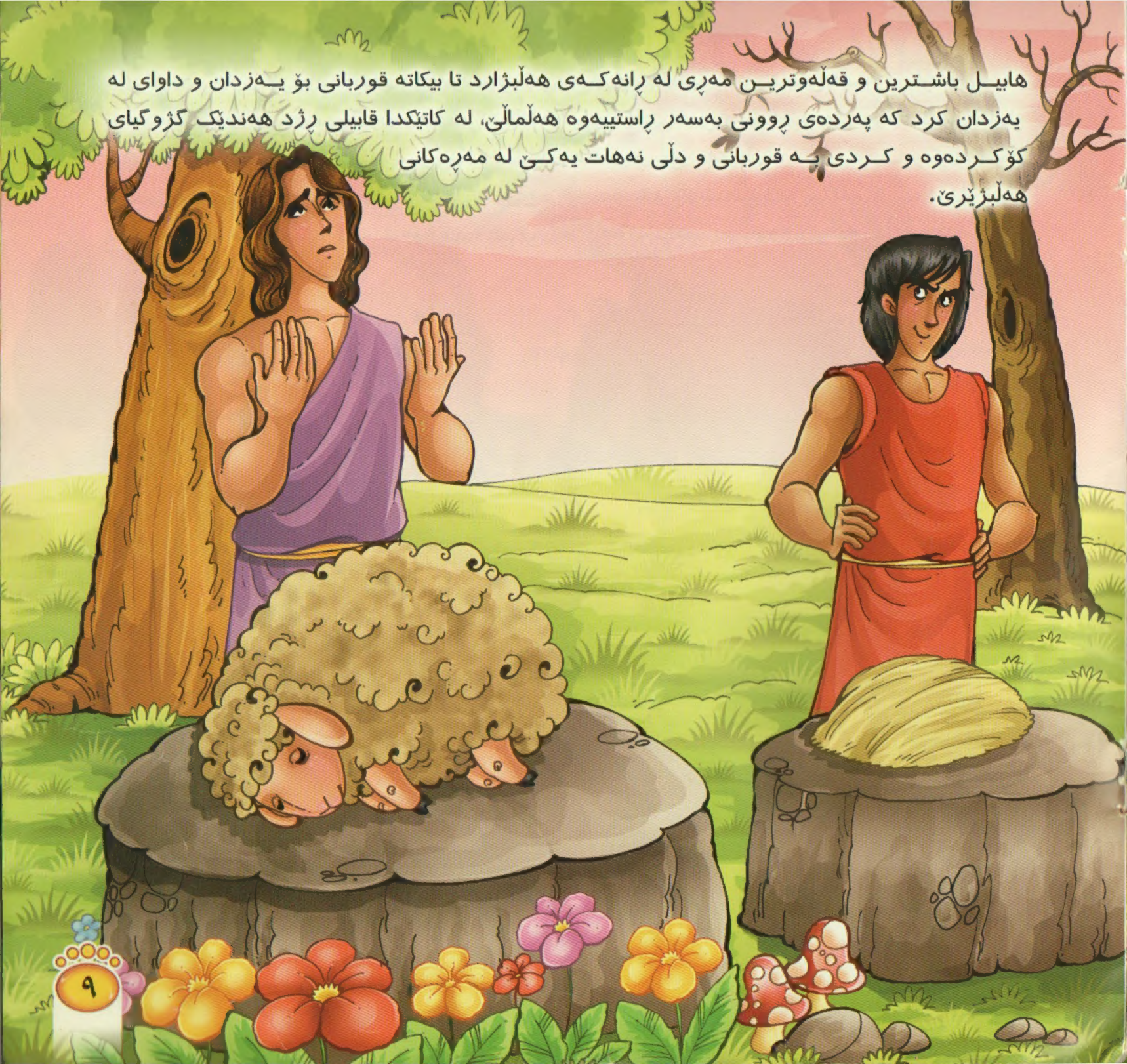
رؤښکيان قابيل و هابيل ناکوکی کهوته بهينيان، قابيل دهست دريږي کرده سهر براکهی وهک ههموو جاریک، ثم ناکوکیه له نيوانياندا گهوره بوو و تهشه نهی کرد، ههر چهنده هابيل ويستی له قابيلي برای نزيک بيتهوه و بيدويستی و کوتایي بهو ناکوکیه بیستی قابيل دلی نهرم نهده بوو، دايکه پرسوژه کهيان کهوته نيوانهوه و ويستی ثمو باره ی نيوانيان چاک کات، نهيتوانی چونکه به پیچهوانه ی هابيلهوه قابيل پر کين و دلره ق بوو.

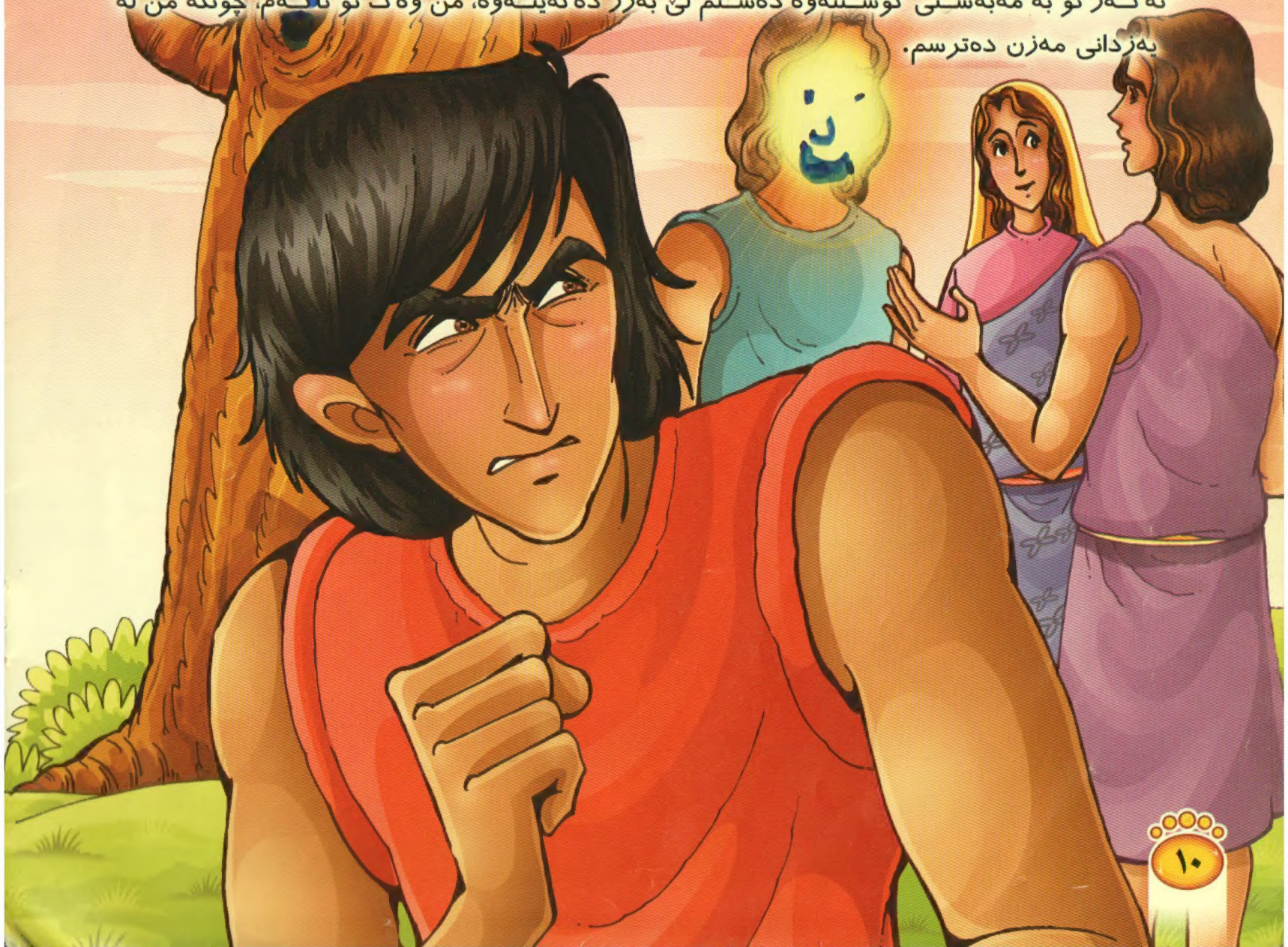
ئىنجا باوكە مېھرىبانە كەيەن كەۋتە ئىۋانەۋە، تا ئەۋ ناكۆكىيە لە ئىۋان ھەردو براكەدا كۆتايى پى بىنى، لە كۆتايىدا ئادەم (س.خ) بە قابىلى كۆرى وت: تۆ بە ھەلەدا چوۋىت و چەۋاشەيت و ھابىل خاۋەن دادو راستە و تۆ دەست درىژىت كەردوۋە، قابىل وتى نەخىر ھەلەكە لەۋەۋەيە، مەن لەسەر پىگاي راستم، ئادەم (س.خ) وتى باشە ئەم كارەتان بەرەو دادوۋەرى يەزدان بكنەۋە، تا ئەۋ دادپەرۋەرەيتان بكات، ئەۋسا دەزانىن كامتان دەست درىژىتان كەردۆتە سەر ئەۋى تەرتان، چونكە يەزدانى مەزن دادوۋەرىكى راست و پەرۋانە، ھەر دوو براكە وتىان دەباشە ئىمە رازىن بە ھۆكىمى يەزدان چى بكنەن؟ باوكە وتى با ھەر يەك لە ئىۋە قوربانىيەك بۆ يەزدان پىشكەش بكات ئەۋەى يەزدان قوربانىيەكەى قىۋول بكات ئەۋا خاۋەن ھەقە و بە پىچەۋانەۋە ئەۋا پەرۋا نىيە، ھەردوۋەكىان رازى بوون.

هاییل باشتَرین و قهلهوترین مَه‌ری له رانه‌کهی هه‌لبژارد تا بیکاته قوربانی بۆ یه‌زدان و داوای له یه‌زدان کرد که په‌رده‌ی پروونی به‌سه‌ر راستیه‌وه هه‌لمالی، له کاتی‌کدا قاییلی رژد هه‌ندیک گژوگیای کۆکرده‌وه و کردی په‌قوربانی و دلی نه‌هات یه‌کێ له مَه‌ره‌کانی هه‌لبژیری.

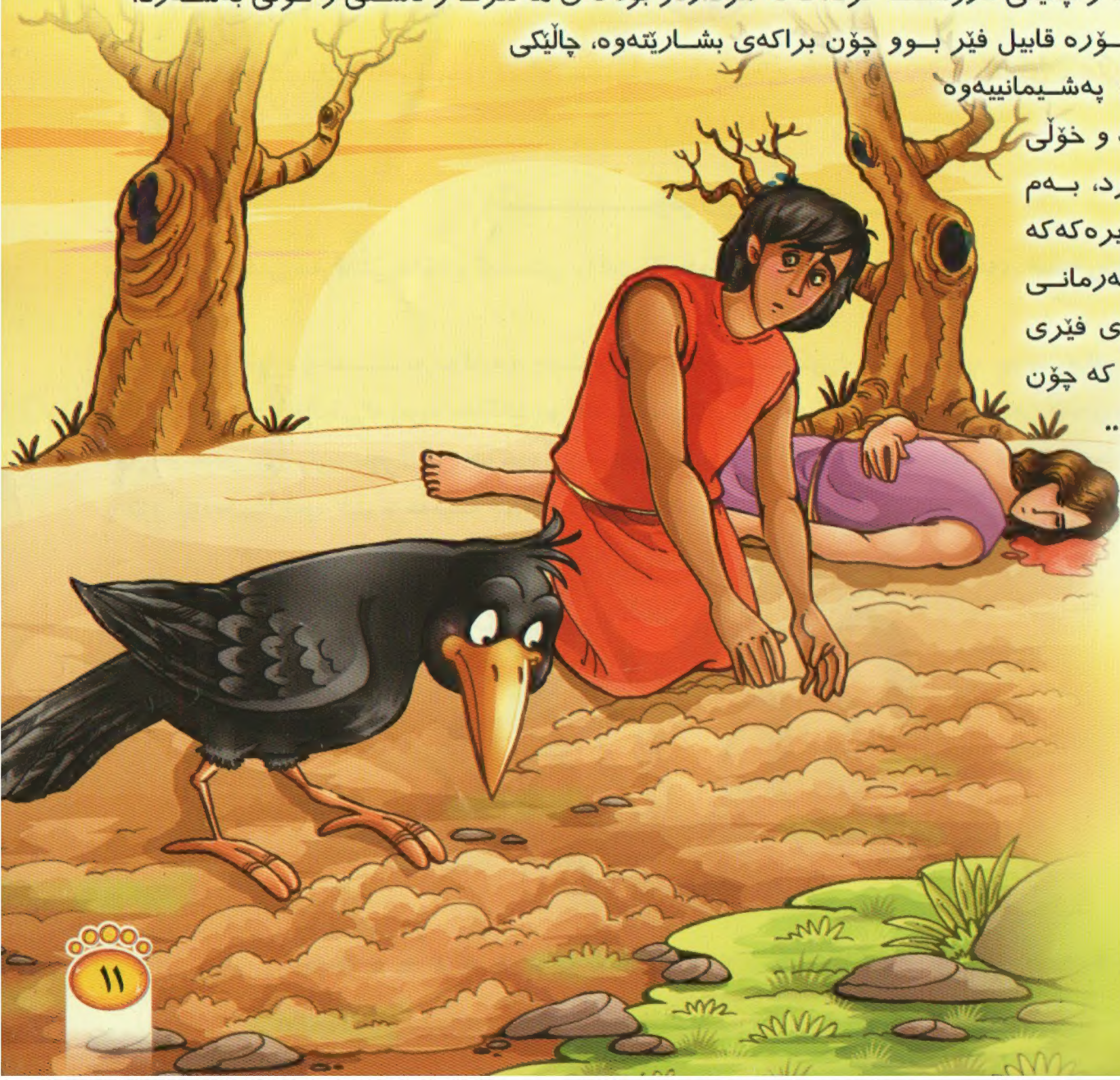

براکان سهیری قوربانییه کانیاں ده کرد، یهزدانی مهزن قوربانییه که ی هایللی قبول کرد و به رهو
ئاسمانی بهرز و بهرینی کرده وه. له کاتیکدا قوربانییه که ی قابیل به سهز زهوییه وه مایه وه. هایل
سوپاسی یهزدانی کرد و باوک و دایکی دلنیا بوون له وه ی بختایه، بهم جوړه رک و کینی قابیل
زیاتر بوو، بیر له وه کرده وه که هایل بکوژی و هه ره شه ی کوشتنی له براکه ی کرد، هایل وتی:
ئه گه ر تو به مه بهستی کوشتنه وه دهستم لی بهرز ده که یته وه، من وهک تو ناگه م، چونکه من له
یهزدانی مهزن ده ترسم.

پوڙتيان هابيل سهرقالي كاره كهي دهبي، قايل بهرديكي پيا دهمالي و دهيكوڙي، قايل ترسا و واقی وړما و نهيده زانی چوڼ بېشاريتهوه، يه زدانی مه زن قهليكي بو نارد له تهنېشت تهرمی ستم ليکراوه و نهشتهوه كه قهليكي مرداره و بووی لي بوو، قهله كه به دهنووک زهوييه كهي هه لکهند و به چنگي خو له كهي لابر د و چاليكي دروست كرد. قهله مرداره و بوه كهي هه لگرت و ناشتی و خو لي به سهردا كرد... بهم جوړه قايل فير بوو چوڼ براكهي بشاريتهوه، چاليكي هه لکهند به په شيمانويهوه

براكهي ناشت و خو لي
به سهردا كرد، بهم
جوړه قهله زيره كه كه
پشت به فهرمانی
يه زدان ئه وهی فيری
مروف كرد كه چوڼ
مردوو بنيڙي...

ئەم ئایەتەکانی پیرۆزی قورئان سەبارەت بە چارەنووسی قەلەکەییە لەگەڵ "قابیل و هابیل" کورانی ئادەم (س.غ)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سەرئەنجام نەفسی سەرکەشی هانیدا و کوشتنی براکەیی لا سادە و ئاسان کرد و کوشتی، ئیتر خۆی خستە ریزی خەسارەتمەند و زەرەزمەندانەو.

(لەوێدوا گیرى خوارد بە دەست تەرمەکەییەو، چونکە وادیارە یەکەم کەسە کوزرا بیت و شەهید بوو بیت)، ئەوسا خۆی میهرەبان قەلە رەشیکى نارد و چالیکى لە زەویدا هەلکەند (بۆ قەلە رەشیکى تری مردارەو بوو) تا نیشانی بدات چۆن لاشەى براکەى بشاریتەو، (هەر کە ئەوێ دى) وتى: هاوار لە من، ئایا ئەوێ من نەمتوانی وەکوو ئەو قەلە رەشە بکەم و بەقەدەر ئەوم لى نەهات تا لاشە و عەیب و عاری براکەم بشارمەو، ئیتر بۆ هەمیشە چووێ ریزی پەشیمانانەو.

سورة المائدة / الآيات ۳۰-۳۱

